

Til: Styret for Naturhistorisk museum

Sakstype: Vedtak

Saksnr.: 10

Journalnr.: 2014/459

Møtedato: 25.september 2014

Notatdato: 22.september

Saksansvarlig: Arne Bjørlykke

Sakstittel: Finansiering av UH-sektoren – konsekvenser for museene

De viktigste problemstillingene

Arbeidet med å vurdere finansieringen av UH-sektoren er nå i gang og UiO er i ferd med å gi sine kommentarer. Styret ved NHM inviteres til å kommentere på arbeidet som er gjort av administrasjonen ved UiO, og vedlagt er en analyse om finansiering av UH-sektoren. Analysen viser at ca. 30 % av inntektene til UH sektoren kommer fra insentiver innen utdanning (24%) eller forskning (6%), og at kostnadene til arealbruk varierer sterkt mellom selvforvaltende institusjoner som UiO og institusjoner som leier arealer av blant annet Statsbygg.

Det nåværende finansieringssystemet for UH-sektoren går tilbake til «Kvalitetsreformen fra 2002, og KD ga følgende begrunnelse for å ta bort øremerkingene i Statsbudsjettet til UH-sektoren : «Eit av hovedsiktemåla med Kvalitetsreforma er å gi institusjonane større fridom til å velje verkemiddel for å oppnå betre kvalitet. Fridom til å disponere over eigne budsjettmidlar utan unødige bindingar er ein viktig føresetnad i denne samanhengen. Departementet legg derfor opp til at basiskomponenten skal løyvast som ein ramme utan nærmare spesifikasjon» Ved fremleggingen av finansieringssystemet i 2002 varslet departementet at det ville komme en egen museumskomponent i insentivordningen. Det har ikkje skjedd. Spørsmålet om å innføre insentiver både for samlingsforvaltningen og for formidlingen ble gjentatt i stortingsmelding 15, Tingenes tale (2007-2008), men ingenting har skjedd. KD har i dialogmøter sagt at det er vanskelig å lage insentiv ordninger som dekker museenes samfunnsoppgaver. Et alternativ, som i dag er nødvendig å gjennomføre, er å akseptere museenes spesielle situasjon og gi museene øremerkete midler.

En del universiteter og høyskoler forvalter en stor og verdifull bygningsmasse , og det er nylig gjennomført en stor fredningsplan av bygninger innen UH-sektoren. Det er påvist av Riksrevisjonen (2013) at de selvforvaltende institusjonene bruker betydelig mindre penger pr. arealenhet enn Statsbygg gjør på sine eiendommer. Eiendomsavdelingen har påvist at det er en årlig underfinansiering av rehabilitering og vedlikehold på 600 millioner kroner ved UiO. Fordi universitetene ikke føre et kapitalregnskap kommer dette ikke fram i de økonomiske oversiktene.

Naturhistorisk museum

Postadr.: Postboks 1172 Blindern, 0318 Oslo

Kontoradr.: Sars gate 1, Tøyen, 0562 Oslo

Telefon: 22 85 50 50

Telefaks: 22 85 18 32

postmottak@nhm.uio.no

www.nhm.uio.no

Org.nr.: 971 035 854

Etter vel 10 år med dagens finansieringsordning ved UH-sektoren er et av hovedproblemene at samfunnsoppgaver som er pålagt sektoren, og som ikke er en del av insentivordningen, ikke når opp i universitetenes interne prioriteringer. For NHM er etterslepet på den hundre år gamle bygningsmassen ca 1 milliard kroner og også KHM har betydelige rehabiliteringsbehov. Med investeringer på 7 milliarder til et nytt livsvitenskapssenter, og etterfølgende rehabilitering av Nedre Blindern, så blir dette helt uhåndterlig innen basisbevilgningen til UiO.

Alle vet at bruk av penger på vedlikehold er økonomisk fordelaktig for samfunnet. Derfor bør forvaltningen av bygninger gjøres av et forvaltningsorgan som kan prioritere etter et nasjonalt behov. For å få en fornuftig arealbruk, må det gjennomføres en husleieordning som dekker de reelle kostnadene.

Universitetssektoren har også gjennomgående et veldig høyt energiforbruk. Det må legges klare krav til energibruk både ved nybygg og rehabilitering. Dette løses best ved at forvaltningen av bygningsmassen sentraliseres.

Forslag til vedtak:

Styret for NHM har diskutert den fremtidige finansiering av UH-sektoren og vil foreslå:

Bevilgningene til universitetsmuseene tas ut av grunnbevilgningene til universitetene og finansieres direkte over Statsbudsjettet.

Statsbygg eller et framtidig «Universitetsbygg» tar over forvaltningen av bygningsmassen til de selvforvaltende universitetene og høyskolene.

Vedlegg

Notat fra UiO adm.